

ชื่อเรื่อง	การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา เพื่อสร้างเสริมจิตวิญญาณความเป็นครู สำหรับนักศึกษาครุศาสตร์ ในสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏ
ผู้วิจัย	สุพิชญา โคทวิ
ประธานที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อมรรัตน์ วัฒนาร
กรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. วารินทร์ แก้ววไร ดร. วิเชียร อ่างโสมถิสกุล
ประเภทสารนิพนธ์	วิทยานิพนธ์ กศ.ด. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2557
คำสำคัญ	รูปแบบการเรียนการสอน จิตวิญญาณความเป็นครู จิตตปัญญาศึกษา

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาเพื่อสร้างเสริมจิตวิญญาณความเป็นครู สำหรับนักศึกษาครุศาสตร์ ในสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนา มีการดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างเสริมจิตวิญญาณความเป็นครู ขั้นตอนที่ 2 สร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ การเรียนการสอน ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองงานวิจัยคือนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ จำนวน 40 คน ที่ได้จากการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอน แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอน แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบบันทึกการเรียนรู้ และ แบบวัดจิตวิญญาณความเป็นครู วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติ t test และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณลักษณะของครูที่มีจิตวิญญาณความเป็นครู คือ 1) การเห็นคุณค่าในตนเอง : มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ มีความรักศรัทธาในวิชาชีพครู และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ 2) การเห็นคุณค่าผู้อื่น : มีความเสียสละ มีความรักเมตตาผู้อื่นและสรรพสิ่งรอบตัว 3) การเห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ : เคารพสิทธิผู้อื่น เคารพกฎเกณฑ์ของสังคม คิดดีหรือคิดบวก และทำประโยชน์

เพื่อผู้อื่น ส่วนด้านวิธีการ และเทคนิคในการพัฒนาจิตวิญญาณความเป็นครูด้วยจิตตปัญญาศึกษา ขึ้นอยู่ที่ความเหมาะสมของสถานการณ์การสอนและสิ่งที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ส่วนด้าน กระบวนการที่จะนำมาใช้พัฒนาผู้เรียน ได้แก่ การทำสมาธิ สุนทรียสนทนา การฟังอย่างลึกซึ้ง การน้อมสวียใจอย่างไคร่ครวญ การสะท้อนการเรียนรู้

2. รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมี 2 องค์ประกอบคือ องค์ประกอบที่ 1 ที่มาของ รูปแบบการเรียนการสอนที่เป็นแนวคิดพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน องค์ประกอบที่ 2 ตัวรูปแบบการเรียนการสอนประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล ส่วนด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนมี 4 ขั้นตอนคือ 1) การเตรียม ความพร้อม (Check in) 2) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้หรือการเล่าเรื่อง (Conversation) 3) การสรุป บทเรียน (Conclusion) 4) การพิจารณาด้วยใจอย่างไคร่ครวญ (Contemplation) รูปแบบการเรียน การสอนมีความเหมาะสมในระดับมาก และคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอนมีความเหมาะสม ในระดับมากที่สุด

3. ผู้เรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รวมทั้งมีผลการเรียนรู้ในด้าน ความรู้ จิตวิญญาณความเป็นครูในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ภาพรวมอยู่ในระดับมากและมีจิตวิญญาณ ความเป็นครูหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

Title	THE DEVELOPMENT OF INSTRUCTIONAL MODEL WITH CONTEMPLATIVE EDUCATION APPROACH TO ENHANCE TEACHER SPIRITUALITY FOR RAJABHAT UNIVERSITY STUDENT TEACHER
Author	Suphitchaya Khothawee
Advisor	Assistant Professor Amornrat Wattanatorn, Ph.D.
Co - Advisor	Associate Professor Wareerat Kaewurai, Ph.D. Wichian Thamrongsottisakul, Ph.D.
Academic Paper	Thesis Ph.D. in Curriculum and Instruction, Naresuan University, 2014
Keywords	Instructional model Contemplative education Teacher spiritually

ABSTRACT

The purpose of this research was to develop of instructional model with contemplative education approach to enhance teacher spirituality for Rajabhat University student teacher by using research and development. The research consisted of 3 steps. Step 1 study in instruction to enhance teacher spirituality. Step 2 construct and examine the quality of instructional model. Step 3 the experiment of the instructional model. The sample used for the experiment was 40 of the first year faculty of education Rajabhat Uttaradit University by purposive sampling. The research instruments consisted the semi structured interview form, the evaluation from of instructional model's appropriateness, the evaluation from of the instructional model's manual, lesson plans, the learning achievement test, journal writing, and the measurement form teacher spirituality . The statistics employed for data analysis were mean, standard deviation, t – test and content analysis.

The research results were as follow:

1. The characteristic of the teachers who had teacher spirituality were:

1) Self respectful : responsible in their work, love and be faithful in teaching profession, and be a good role model 2) Respect others : sacrifice, love and compassion 3) Respect peacefulness of living together : respect the others right, respect the social rules, think positively, and dedicate others. In the method and technique of development to enhance teacher spirituality depending on appropriateness of teaching situation and students need. The process to develop the students consisted of meditation, dialogue, deep listening, contemplation and learning reflection.

2. The developed model composes of two elements .The first element was orientation to the model on the basic concept of the instruction model. The second element was instructional model composes of principle, objective, content, learning activities, measurement and evaluation. The learning process consists of 1) check in 2) conversation 3) conclusion 4) contemplation. The appropriateness of the quality examination of the instructional model was at high level and instruction manual was at highest level.

3. The students posttest scores after learning through the developed model were higher achievement than the pretest with a statistically significant score of .01. The total learning outcome in knowledge and developed unit profession was at high level and the post teacher spiritually was higher than before learning.